

Redovisning av projektet "Statistik över offentliga inköp av ekologiskt", dnr 19-24/09, 2009.

EkoMatCentrum – Informationscentrum för Ekologiska Produkter, ideell förening, har under 2009 drivit projektet, Statistik över offentliga inköp av ekologiskt, tillsammans med Ekologiskt Marknadscentrum i Malmö och Miljöresurs Linné i Växjö.

Projektets syfte

Projektets syfte har varit att samla in statistik över den offentliga sektorns, kommuner och landstings, inköp av ekologiskt 2008. Med insamlad information kartlägga och följa upp resultaten av regeringens inriktningsmål, 25 % ekologiska inköp i offentlig sektor till 2010. Att ta fram en fungerande modell och metod för att effektivisera och kvalitetssäkra insamlandet och resultaten från den insamlade statistiken.

Följa utvecklingen och kartlägga metoder som offentlig sektor använder sig av för att nå 25 % -målet. Använda och i form av benchmarking sprida resultaten och metoderna till de i kommuner och landsting som behöver komma igång med ekologiskt.

Målgrupp

Offentlig sektor. Kommuner, landsting, stadsdelar i Göteborg och Stockholm samt om möjligt även statliga verksamheter.

Genomförda aktiviteter 2009

1. Framtagande av kvalitetssäkrad undersökningsmodell

EkoMatCentrum har låtit ta fram en modell och metod för att effektivisera och kvalitetssäkra insamling och sammanställning av statistik om ekokonsumtion i offentlig sektor. Detta har vi gjort med hjälp av ett statistikföretag som heter Anasys. De har ett statistikprogram som heter SISS. Detta program har vi köpt en licens för. Licensen är utfärdad på EkoMatCentrum. Vi har formulerat ett frågeformulär tillsammans med Ekologiskt Marknadscentrum som kvalitetsgranskats av experter på Statistiska Centralbyrån i Örebro, SCB. De har granskat formuleringar, frågeordning och allmänt upplägg och gett förslag på förbättringar i en rapport "Ekologiska livsmedel, SCB" (bilaga 1).

2. Utskick av enkät till 331 kommuner och landsting samt telefonuppföljning

Vi har gjort tre utskick via mejlen till landets alla kommuner och landsting där vi uppmanat dem att besvara vår enkät via en länk på webben. Vi har bifogat ett följebrev (bilaga 2) där vi förklarat bakgrund och syfte med undersökningen. Efter ett huvudutskick och två påminnelser var det bara 50 % som besvarat enkäten. Därför följde vi upp alla de kommuner och landsting som inte svarat med ett telefonsamtal där vi uppmanade dem att besvara enkäten. Detta jobbade samtliga organisationer med under såväl vår som höst.

3. *Sammanställning av statistik samt rapportskrivning*
Enkätförfrågan skickades ut till sammanlagt 331 adresser, 290 kommuner, 21 stadsdelar i Göteborg samt 18 landsting och 2 regioner. 256 av dessa besvarade enkäten (kommuner och landsting som besvarat enkäten finns listade i rapporten). Det ger en svarsfrekvens på 77 %. All insamlad statistik bearbetades och sammanställdes i en rapport av EkoMatCentrum. (bilaga 3). Rapporten har mejlats ut till alla kommuner och landsting i Sverige. Den ligger som en PDF på EkoMatCentrums, www.ekomatcentrum.se.
4. *Ekomatsligan*
EkoMatCentrum har också gjort en sammanställning av Sveriges 30 bästa kommuner och landsting i Ekomatsligan. En form av benchmarking där kommuner och landsting trissas till att bli bättre på ekologiskt. Att vinna ekomatsligan ger mycket press och positiv marknadsföring för vinnarna. Lunds kommun och Uppsala läns landsting fick en delad förstaplats i 2009 års upplaga av Ekomatsligan (bilaga 4). Ekomatsligan har skickats ut till samtliga kommuner och landsting via mejlen, den ligger också som en PDF på EkoMatCentrums hemsida, www.ekomatcentrum.se.
5. *Nycketal inköp ekologiskt i offentlig sektor*
Vi har gjort en sammanställning av samtliga kommuner och landstings inköpssiffror av livsmedel. Där finns också tidigare år redovisade, så att man kan följa utvecklingen år för år. (bilaga 5). Den ligger som en PDF på EkoMatCentrums hemsida, www.ekomatcentrum.se.
6. *Goda exempelsamling*
Vi har tillsammans med Ekologiskt Marknadscentrum ställt samman en samling med Goda Exempel. Den bygger bl.a på information från den statistiska undersökningen och har sedan kompletterats med telefonintervjuer. Den visar hur 10 kommuner jobbar med ekologiskt på ett bra sätt. (bilaga 9). En form av benchmarking för att sprida kunskap till de kommuner och landsting som inte kommit igång med ekologiskt ännu.
7. *Spridning av resultat, pressutskick*
Förutom att vi skickat rapporten till alla kommuner och landsting i Sverige har vi skrivit två pressmeddelanden (bilaga 6 och 7) för att sprida resultaten av vår enkätundersökning avseende ekologiskt i offentliga storhushåll. Statistik från vårt pressrum visar att 4 162 journalister läst något av våra pressmeddelanden. Det visar på ett oerhört stort intresse för undersökningens resultat. Det är tio gånger fler än vad vi brukar registrera för våra pressutskick. Enligt samtal med Catarina Döve, catarina.dove@newsdesk.se, 08-50 90 222, på Newsdesk där vi har vårt pressrum så innebär statistiken att våra pressmeddelanden har lästs minst 2 056 + 2 106 ggr sedan det publicerades. De journalister som registrerat sig på Newsdesk nyhetsbevakning får pressmeddelandet som en rubrik och en kort sammanfattning via mejlen. Vill de läsa mer så gör de ett aktivt val och klickar på rubriken för att få upp hela pressmeddelandet. Det är dessa "klick" som räknas. Vi kan se i statistiken på Newsdesk att 276 personer klickat på "rapporten" och förmodligen läst eller laddat ned den. 19 st webartiklar som baseras på våra pressutskick har vi lyckats samla via vår egen pressbevakning på EkoMatCentrum. Tre artiklar har skrivits i Dagens Samhälle den 19 november, Upphandling 24 i december 2009 och i Restaurangvärlden i januari 2010 (bilaga 9). Vi har tyvärr ingen pressbevakning på papperstidningarna, utan dessa har jag fått tag i av en slump eller bett journalisten skicka en upplaga efter att jag intervjuats. Det finns förmodligen många fler!
En sökning på Google på ordet "Målsnöret nått" en formulering som står i rubriken på vårt ena pressmeddelande visar att vårt pressmeddelande låg på de 6 första platserna vid denna sökning. Att de ligger först i söklistan beror på att det är många som sökt på dem, då klassar de in överst i söklistorna enligt Googles sorteringsystem.

En annan sökning på ”ekomatsligan 2009” (bilaga 8) visar 26 träffar på Google, ett mycket gott resultat. Vi har lyckats utomordentligt bra med att nå ut med resultaten av vår kommunenkätundersökning. Intresset har varit och är jättestort för denna statistik, inte minst ute i kommunerna.

Förväntat resultat

Ökad kunskap om ekologisk konsumtion i offentlig sektor

Vi har definitivt ökat kunskapen om ekologisk konsumtion i offentlig sektor. Det har vi gjort bara genom att genomföra enkätundersökningen och få med 77 % av kommunerna och landstingen i vår statistikinsamling. Dessa har genom att besvara enkäten fått rannsaka sin egen inställning till och tillgång till ekostatistik i den egna kommunen eller landstinget. Vi har skickat ut resultatet från undersökningen samt de bägge pressreleaserna till samtliga kommuner och landsting i landet vilket bör ha ökat deras kunskap om ekologisk konsumtion i offentlig sektor.

Vi har 4 162 journalister som läst våra pressreleaser och som sedan fört informationen vidare via web, radio och tidningar. Vi kan fortfarande se att rapporten ger resultat i form av nya artiklar runt om i landet.

Denna förhoppningsvis fortsatta årliga statistikinsamlingen leder till att vi tillsammans med andra intressenter får kunskap om hur konsumtionen av ekologiskt utvecklas i offentlig sektor. Detta intresserar förutom offentlig sektor även politiker, miljöorganisationer, regeringen, allmänheten och inte minst livsmedelsindustrin.

Säkrare resultat avseende ekologiska inköpen i offentlig sektor

Vi har tagit fram en professionell metod för insamlande av statistik som kommer att underlätta och kvalitetssäkra framtida insamling av statistik.

Kunskap om hur offentlig sektor blir duktig på ekologiskt

Den insamlade statistiken har gett oss information om hur kommunerna och landstingen jobbar för att öka sina inköp av ekologiskt och vilka metoder som generellt är effektivast. Vi har spridit vår rapport och därmed ökat kunskapen hos mottagarna. Vi har gjort en sammanställning med nyckeltal avseende inköp av ekologiska livsmedel i landets kommuner och landsting med årsvis jämförelse sedan 2001. Ligger som en PDF på vår hemsida. Och vi har producerat en ”Goda Exempelsamling” som kan sprida kunskap vidare om hur man ökar sina inköp av ekologiskt på bästa sätt i offentlig sektor. Den kommer att ligga som en PDF på vår hemsida och skickas ut till intresserade i offentlig sektor samt användas som utbildningsmaterial på kurser och föreläsningar.

Ökad konsumtion av ekologiskt

Vi kan se i vår årliga undersökning att konsumtionen av ekologiskt ökar. Mellan 2007 och 2008 ökade konsumtionen med 20 %. Mellan 2006 och 2007 ökade den med 30 %.

Alla aktiviteter som själva undersökningen genererar har bidragit till en ökad konsumtion av ekologiskt i offentlig sektor som i sin tur ger en ökad efterfrågan på ekologiskt och som bör ge signaler om en ökad produktion av ekologiskt.

Företagsupplysning

Företagets namn: *Ekocentrum – Informationscentrum för Ekologiska Produkter*

Besöks- och utdelningsadress: *Håven 2*

Postnummer och ort: *193 41 Sigtuna*

Organisationsnummer: *802404-1769*

Telefon: *08-779 59 29*

Fax: *08-779 59 29*

Postgironummer: *192 05 75-6*

Bankgiro: *5710-6908*

Bankkonto: *9548-1100054152*

Företagsform: *Ideell förening*

Antal anställda: *3 st*

Antal helårsarbetare: *2,5 st*

Län där bolaget har sitt säte: *Stockholms län*

Registrerad för mervärdesskatt: *JA*

Skatteslag: *F-skatt*

Registrerad för arbetsgivareavgift: *JA*